

SLUŽBENE NOVINE

ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA

Godina V - Broj 2

ZENICA, Srijeda, 16. 02. 2000. g.

7.

Na osnovu člana 37. tačka h. Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 14. sjednici održanoj dana 30.12.1999. godine donosi

ZAKON O ZAŠTITI KULTURNE BAŠTINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se dobra kulturne baštine, njihova zaštita, korišćenje i obnova, prava i obaveze vlasnika, subjekti zaštite, finansiranje, nadzor, poslovi lokalne samouprave i kazne za nepoštivanje odredbi ovog zakona na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Član 2.

Kulturna baština je zbir pokretnih i nepokretnih stvari u smislu ovog zakona, bez obzira gdje se te stvari nalazile i u kojem obliku svojine.

Član 3.

Očuvanje, zaštita i obnova baštine je djelatnost od značaja za očuvanje kulturnog identiteta naroda u Kantonu i ostvarivanje prava na taj identitet.

Djelatnost iz prethodnog stava je od posebnog značaja za Kanton.

Član 4.

Radi očuvanja, zaštite i obnove kulturne baštine, organi vlasti, organi uprave, službe za zaštitu, institucije prostornog planiranja, vjerske zajednice, vlasnici, korisnici i posjednici dobara baštine i druga zainteresirana fizička i pravna lica u Kantonu sarađuju međusobno i sa odgovarajućim pravnim i fizičkim licima u Bosni i Hercegovini.

II. DOBRA BAŠTINE

Član 5.

Dobra baštine u smislu ovog zakona su lokaliteti, druge nepokretne stvari (u daljem tekstu: nekretnine) i pokretne stvari, kao i njihovi dijelovi, grupe i cjeline:

- koji u svom sadašnjem obliku, stanju, sadržaju, suštini i vrsti imaju svojstva koja se smatraju kao historijska, arhitektonska, stilska, ambijentalna,

naučna, umjetnička, duhovna, odnosno religiozna, dokumentarna, estetska ili etnografska vrijednost;

- koji predstavljaju izvor saznanja, dokaz historijskih zbivanja, civilizacijskih kretanja i utjecaja;
- koji su izraz narodnog života, običaja ili svjedoci o značajnim događajima, ljudima, idejama, legendama i vjerovanjima;
- koji mogu biti od značaja za razumijevanje i obilježavanje kulturno-historijskih zbivanja ili za koje postoji javni interes da budu sačuvani.

Kao dobro baštine u smislu ovog zakona smatra se i:

1. metodom rekonstrukcije ponovo uspostavljena nek retnina koja je porušena namjerno ili usljed elementarne nepogode, koja je prije rušenja imala status zaštićenog dobra baštine ili status dobra baštine pod prethodnom zaštitom,
2. lokalitet dobra baštine uništenog u ratu od '92. do '95. radi njegove zaštite do završetka rekonstrukcije,
3. objekat ili prostor u kojem se trajno čuvaju dobra baštine ili izvorna dokumentacija o njima.

Član 6.

Dobro baštine u smislu ovog zakona je i zavičajni krajolik i slika mjesta, odnosno ambijentalna cjelina, park i drugo dobro prirodnog naslijeđa, koje zajedno sa nekretninama u smislu člana 5. stava 1. ovog zakona čini cjelinu, odnosno integralnu baštinu.

Integralna baština uživa zaštitu u skladu sa propisima o zaštiti baštine i propisima o zaštiti prirodnog naslijeđa.

Član 7.

Pod pojmom "lokalitet", "nekretnina" i "pokretna stvar" u smislu ovog zakona podrazumijeva se:

- lokalitet je prostor na zemlji, pod zemljom ili vodom na kojem se nalaze ili su se nalazili određeni objekti ili ostaci tih objekata;
- nekretnina je graditeljski, građevinski ili arhitektonski objekat ili cjelina, ostatak tog objekta ili cjeline, kao i ambijentalna cjelina ili dio te cjeline;
- pokretna stvar je djelo iz oblasti likovne ili primijenjene umjetnosti, zanatstva, tehnike, muzejski materijal, arhivska građa, etnografski predmeti, mobilijar, stare knjige, numizmatički i filatelistički predmeti, izvorna dokumentacija o dobrima baštine, kao i svi drugi pojedinačni predmeti i kolekcije predmeta.

III. ZAŠTITA DOBARA BAŠTINE**Član 8.**

Radi zaštite dobara baštine preduzimaju se sljedeće radnje, odnosno mjere:

- evidentiranje i valorizacija lokaliteta, nekretnina i pokretnih stvari za koje se može pretpostaviti da su dobra baštine (u daljem tekstu: potencijalno dobro baštine),
- utvrđivanje svojstva dobra baštine,
- utvrđivanje statusa dobra baštine,
- upis dobra baštine u odgovarajući registar,
- naučno i stručno istraživanje podataka od značaja za dobro baštine,
- stalno nadgledanje i kontrola stanja dobra baštine,
- čuvanje, održavanje i pravilno korišćenje, planiranje i provođenje planova u skladu sa prirodom dobra baštine,
- sprečavanje uništavanja, oštećenja i sknavljenja, te zabrana svake radnje kojom se neposredno ili posredno može izmijeniti ili narušiti svojstvo dobra baštine,
- konzervacija, restauracija, adaptacija, revitalizacija, rekonstrukcija, obnova, te nadzor nad interpolacijom unutar dobra baštine,
- organizacija prenošenja dobra baštine,
- zabrana prenošenja, raspolaganja i iznošenja dobra baštine u inozemstvo bez prethodne saglasnosti,
- provođenje i drugih mjera, u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima, ugovorima i međunarodnim konvencijama.

Član 9.

Dobra baštine imaju sljedeći status:

1. evidentirana potencijalna dobra baštine,
2. dobra baštine pod prethodnom zaštitom,
3. zaštićena dobra baštine.

Član 10.

Svako lice dužno je da prijavi potencijalno dobro baštine organu ili službi iz člana 43. i 44. ovog zakona, te da omogućiti Kantonalnom zavodu za zaštitu baštine (u daljem tekstu: Kantonalni zavod) da to dobro pregleda i uzme podatke potrebne za evidenciju i dokumentaciju.

Organ ili služba iz prethodnog stava, obavezan je da odmah po prijemu prijave potencijalnog dobra baštine obavijesti Kantonalni zavod o njenoj sadržini.

Član 11.

Prijavljena potencijalna dobra baštine evidentira Kantonalni zavod.

Pod evidencijom se podrazumijeva unošenje na propisanom obrascu podataka od značaja za potencijalno dobro baštine.

Evidentirano potencijalno dobro baštine ne smije se uništiti, izmijeniti ili umanjiti neko od njegovih svojstava, niti se može iznositi iz zemlje bez dozvole.

Član 12.

Na osnovu podataka iz evidencije iz člana 11. stav 2. ovog zakona Kantonalni zavod izdaje rješenje o stavljanju dobra baštine pod prethodnu zaštitu.

Rješenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se vlasniku dobra baštine, nadležnoj službi za prostorno planiranje, ako se radi o lokalitetu ili nekretnini, kao i drugim nadležnim organima i tijelima ako se radi o pokretnoj stvari.

U provođenju mjera zaštite dobro baštine pod prethodnom zaštitom izjednačeno je sa zaštićenim dobrom baštine.

Član 13.

Pod valorizacijom dobra baštine, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se naučna i stručna ocjena prikupljenih podataka u cilju utvrđivanja svojstva dobra baštine (značaj, funkcija, starost i druga svojstva iz člana 5. stav 1. ovog zakona).

Elaborat o valorizaciji obavezno sadrži i prijedlog kategorije dobra baštine, foto i arhitektonsku dokumentaciju i procjenu neophodnih troškova zaštite.

Prijedlog kategorije dobra baštine Kantonalni zavod daje na osnovu pravilnika o kriterijima za kategorizaciju dobara baštine koji donosi Ministar za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (u daljem tekstu: ministar).

Kantonalni zavod obavezan je pripremiti elaborat o valorizaciji u roku od jedne godine od stavljanja dobra baštine pod prethodnu zaštitu, te zatražiti od njega mišljenje zavoda nadležnog za zaštitu baštine na federalnom, odnosno državnom nivou.

Član 14.

Na osnovu evidencije, rješenja o stavljanju dobra baštine pod prethodnu zaštitu i elaborata o valorizaciji, Kantonalni zavod, najkasnije u roku od 5 godina od dana stavljanja dobra baštine pod prethodnu zaštitu, podnosi prijedlog za stavljanje dobra baštine pod zaštitu Kantona.

Član 15.

Dobra baštine koja se nalaze na području Kantona svrstavaju se u tri kategorije:

- prva kategorija: dobra od najvećeg značaja za građane i narode Bosne i Hercegovine;
- druga kategorija: dobra od velikog značaja za građane i narode Bosne i Hercegovine;
- treća kategorija: dobra od lokalnog značaja.

Član 16.

Kantonalni zavod podnosi prijedlog za stavljanje dobra baštine pod zaštitu Skupštini Kantona.

Prijedlog iz prethodnog stava sadrži: naziv dobra, opis dobra sa zaštitnim pojasom i odgovarajuće katastarske i zemljišno-knjižne podatke, kategoriju, mjere za zaštitu, korišćenje i obnovu dobra sa osnovnim tehničkim i finansijskim pokazateljima, ime i prezime, odnosno naziv imaoca dobra i kome bi se dobro trebalo povjeriti na čuvanje.

Ako Skupština Kantona prihvati prijedlog Kantonalnog zavoda za stavljanje dobra baštine pod zaštitu kao dobra prve kategorije, prosljeđit će ga Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine na dalju proceduru.

Ako Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u roku od jedne godine od dana dostavljanja prijedloga za

stavljanje dobra baštine pod zaštitu ne donese odluku o njegovom stavljanju pod zaštitu kao dobra baštine prve kategorije, Skupština Kantona može donijeti odluku o njegovoj zaštiti dobra baštine druge kategorije.

Član 17.

Skupština Kantona, Kantonalni zavod, druga organizacija za zaštitu ili drugo zainteresirano lice može podnijeti peticiju radi utvrđivanja dobra kao nacionalnog spomenika pred Komisijom za očuvanje nacionalnih spomenika u skladu sa Aneksom 8. Dejtonskog sporazuma i pravilima Komisije.

Skupština Kantona može podnijeti inicijativu Parlamentu BiH radi pripremanja prijedloga nominiranja dobra baštine u listu svjetske baštine pred nadležnim tijelom UNESCO-a.

Član 18.

Odluku o stavljanju dobra baštine druge i treće kategorije pod zaštitu donosi Skupština Kantona.

Odluka iz stava 1. ovog člana objavljuje se u službenim novinama Kantona.

Na osnovu odluke iz stava 1. ovog člana vrši se upis u registar dobara baštine iz člana 46. alineja 4. ovog zakona.

Član 19.

U izuzetnim slučajevima, kada to zahtijeva potreba zaštite očuvanja kulturnog identiteta jednog od naroda Federacije BiH, Kantonalni zavod je dužan da hitno razmotri inicijativu za pokretanje postupka za stavljanje pod zaštitu određenog dobra baštine i o tome obavijesti podnosioca i Skupštinu Kantona ili pokrene postupak proglašenja dobra zaštićenim.

Ukoliko Kantonalni zavod zauzme negativan stav u vezi sa inicijativom iz stava 1. ovog člana ili Skupština Kantona ne prihvati prijedlog Kantonalnog zavoda za proglašenje dobra zaštićenim, podnosilac ne može obnoviti inicijativu prije nego istekne 12 mjeseci od dana dobijanja negativnog odgovora.

Član 20.

Kantonalni zavod utvrđuje način obilježavanja zaštićenih dobara baštine i vrši njihovo obilježavanje.

Član 21.

Kantonalni zavod zaključuje ugovor o zaštiti za dobra baštine druge i treće kategorije sa vlasnikom dobra baštine.

Ugovor o zaštiti sadrži:

- podatke od značaja za dobro baštine sa naznakom kategorije dobra;
- naziv nominatora, broj i datum odluke o stavljanju dobra baštine pod zaštitu;
- obaveze vlasnika dobra baštine;
- obaveze nominatora, a posebno obaveze finansijske prirode;
- obaveze Kantonalnog zavoda;
- ograničenje prava korišćenja dobra baštine, kao i visinu eventualno ugovorene naknade zbog ograničenja;

- namjenu dobra baštine i mjere zaštite koje je neophodno preduzeti;
- sankcije zbog nepridržavanja ugovorenih obaveza;
- druga pitanja od značaja za zaštitu i unapređenje dobra baštine.

Član 22.

Ako za područje zaštićenog lokaliteta ili nekretnine ne postoji urbanistički ili regulacioni plan, odluka o stavljanju dobra baštine pod zaštitu obavezno sadrži i odredbu o zaštiti određenog pojasa oko tog dobra baštine (u daljem tekstu: zaštitni pojas), koji se ne smije koristiti u svrhe koje nisu u skladu sa prirodom, namjenom ili značajem dobra baštine ili koje mogu dovesti do njegovog oštećenja ili umanjenja vrijednosti.

Dok se urbanističkim, odnosno regulacionim planom ne utvrdi drugačije, širinu zaštitnog pojasa utvrđuje rješenjem Kantonalni zavod.

Član 23.

U postupku izrade prostornih i urbanističkih planova Kantonalni zavod dužan je da organu koji je, saglasno propisima o prostornom uređenju, nadležan za izradu tih planova, dostavi blagovremeno elaborat o zaštiti i korišćenju zaštićenog lokaliteta ili nekretnine kao i područje na kojem se to dobro nalazi, radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

Elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži:

- pregled zaštićenih lokaliteta i nekretnina na određenom području Kantona,
- opis svakog naznačenog dobra baštine,
- valorizaciju prostora i dobra baštine,
- mjere zaštite koje je neophodno preduzeti.

Član 24.

Bez saglasnosti Kantonalnog zavoda ne mogu se izvoditi radovi na:

- zaštićenom lokalitetu, nekretnini i u zaštitnom pojasu, kojima bi se neposredno ili posredno mogao izmijeniti izgled, autentičnost, izvornost ili drugo svojstvo tog dobra baštine,
- na području gdje se opravdano pretpostavlja da se mogu pronaći dobra baštine.

Pod radovima u smislu alineje 1. stava 1. ovog člana podrazumijeva se i postavljanje reklama, rasvjete, panoa i drugog mobilijara.

Rješenje kojim Kantonalni zavod daje saglasnost za izvođenje radova na zaštićenom lokalitetu, nekretnini i u zaštitnom pojasu, kao i na području iz alineje 2. stav 1. ovog člana obavezno sadrži i mjere zaštite.

U slučaju kada se izvođač radova ne pridržava mjera zaštite u smislu stava 3. ovog člana ili ako izvodi radove na zaštićenom lokalitetu, nekretnini ili u zaštitnom pojasu kao i na području iz alineje 2. stav 1. ovog člana bez saglasnosti Kantonalnog zavoda, ovaj zavod dužan je da pokrene postupak za obustavu radova dok se ne osiguraju utvrđene mjere zaštite, kao i da zatraži da izvođač radova naknadi pričinjenu štetu.

Član 25.

Kada se u toku izvođenja radova pojavi nepredviđena opasnost za zaštićeno dobro baštine ili se otkrije potencijalno dobro baštine, izvođač radova je dužan da bez odlaganja obustavi radove i da o tome obavijesti Kantonalni zavod, ako se radi o opasnosti za zaštićeno dobro baštine ili potencijalno dobro baštine.

Obustava radova u smislu stava 1. ovog člana traje dok Kantonalni zavod ne utvrdi mjere zaštite, ali ne duže od 60 dana.

Izvođač radova snosi troškove mjera zaštite u smislu ovog člana.

Član 26.

Radnje odnosno mjere iz alineje 9. člana 8. ovog zakona sprovodi stručno pravno, odnosno fizičko lice, pod neposrednim nadzorom i uputstvima Kantonalnog zavoda.

Izuzetno, uz saglasnost Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (u daljem tekstu: Ministarstvo), radnje odnosno mjere iz stava 1. ovog člana može sprovoditi neposredno Kantonalni zavod, ako ima odgovarajuću opremu i stručne kadrove.

Član 27.

Kada na području Kantona neko pravno ili fizičko lice želi vršiti arheološka iskopavanja ili istraživanja, dužno je da se obrati sa zahtjevom Kantonalnom zavodu radi izdavanja odobrenja.

U postupku izdavanja odobrenja iz stava 1. ovog člana Kantonalni zavod je obavezan zatražiti mišljenje zavoda nadležnog za zaštitu baštine na federalnom odnosno državnom nivou.

Odobrenje sadrži obavezno odgovor na pitanje da li izvođač arheoloških radova i istraživanja, pravno ili fizičko lice, ima odgovarajući kadar i opremu neophodnu za arheološka istraživanja, naznaku područja iskopavanja i istraživanja, pravac i obim radova, mjere zaštite iskopanih lokaliteta, nekretnina i pokretnih stvari, kao i druga pitanja od značaja za očuvanje iskopanih dobara baštine.

Kantonalni zavod će odbiti da izda traženo odobrenje ukoliko pravno ili fizičko lice nema odgovarajući kadar i opremu neophodnu za arheološka istraživanja.

Ministar donosi pravilnik o tehničkim i kadrovskim uvjetima za vršenje arheoloških istraživanja na prijedlog Kantonalnog zavoda.

Član 28.

Dobra baštine pronađena prilikom arheoloških iskopavanja ili pri drugim radovima ili slučajno nađena vlasništvo su Kantona.

Nalazač je dužan da pronađeno dobro baštine preda Kantonalnom zavodu uz pravo na odgovarajuću naknadu u skladu sa pravilnikom o nagrađivanju nalazača dobra baštine koji donosi Vlada Kantona na prijedlog ministra.

Nagrada iz prethodnog stava pripada nalazaču dobra baštine ako potencijalno dobro baštine bude stavljeno pod zaštitu.

Član 29.

U slučaju spora o korišćenju predmeta iskopanih ili nađenih prilikom arheoloških iskopavanja i drugih radova Ministarstvo će dati mišljenje sa prijedlogom mjesta korišćenja i zaštite otkrivenih dobara baštine zavisno od njihovog porijekla, značaja, kategorije i odnosa naspram drugih sličnih dobara baštine.

Član 30.

Zabranjeno je bez odobrenja Kantonalnog zavoda iskopavati, premještati, uklanjati, pokrivati drugom građevinom ili sadnicama ili na drugi način mijenjati i oštećivati dobra baštine i zaštitni pojas, te bitno mijenjati zavičajni krajolik i sliku mjesta.

U slučaju iz stava 1. ovog člana Kantonalni zavod je dužan pokrenuti postupak za naknadu štete.

IV. KORIŠĆENJE DOBARA BAŠTINE**Član 31.**

Dobro baštine može se koristiti za zadovoljavanje obrazovno-odgojnih, kulturnih, vjerskih, umjetničkih i naučnih potreba fizičkih i pravnih lica, kao i za zadovoljavanje potreba privrednih aktivnosti, ako je dobro baštine na odgovarajući način prilagođeno za zadovoljavanje tih potreba.

Dobro baštine se ne smije koristiti na način koji je suprotan izvornoj namjeni dobra ili želji vlasnika, odnosno donatora, posebno ako se vrijedaju nacionalna ili vjerska osjećanja građana, ili se korišćenjem dobra oštećuje ili imanjuje njegova autentičnost i vrijednost, ili skrnavi njegov značaj.

Odredbe stava 1. i 2. ovog člana shodno se primjenjuju i na zaštitni pojas.

Član 32.

Nekretnina koja predstavlja dobro baštine može se postupkom revitalizacije ili rekonstrukcije prilagoditi savremenim potrebama i namjenama za: biblioteku, muzej, izložbu, održavanje predstava, koncerata, organizovanje predavanja i slične namjene, kao i za obavljanje ugostiteljsko-turističke djelatnosti.

Prilagodavanje dobra baštine za određene potrebe i namjene može se vršiti samo uz prethodnu saglasnost Kantonalnog zavoda i pod uvjetima koje Kantonalni zavod odredi.

Član 33.

Pokretne stvari koje predstavljaju dobro baštine mogu se koristiti za izlaganje putem stalnih ili povremenih izložbi, za odgojno-obrazovne i turističko-propagandne svrhe i za naučnu obradu.

V. PRAVA I OBAVEZE VLASNIKA DOBARA BAŠTINE**Član 34.**

Vlasnik dobra baštine, u skladu sa ovim zakonom ima pravo:

- da koristi i raspolaze dobrom baštine;

- da od Kantonalnog zavoda dobije besplatnu stručnu pomoć i uputstva za pravilno održavanje i čuvanje dobara baštine, uključujući i stručni pregled dobara baštine;
- na pravičnu naknadu zbog zabrane ili ograničenja korišćenja zaštićenog dobra baštine;
- na naknadu troškova koji prelaze uobičajene troškove redovnog održavanja zaštićenog dobra baštine;
- na naknadu korišćenja dobra baštine u propagandne, reklamne, turističke i druge svrhe, u skladu sa ugovorom koji vlasnik dobra baštine zaključi sa korisnikom.

Naknade iz alineje 3. i 4. stava 1. ovog člana za dobra baštine pod zaštitom odobrava Skupština Kantona, a za dobra baštine pod prethodnom zaštitom Kantonalni zavod u skladu sa ugovorom koji zaključuje sa vlasnikom dobra baštine.

Član 35.

Vlasnik dobra baštine obavezan je:

- da dobro baštine brižljivo čuva i da se stara o njegovom ispravnom održavanju;
- da o svom trošku vrši uobičajene tekuće popravke;
- da blagovremeno izvršava utvrđene mjere zaštite.

Kada vlasnik dobra baštine ne izvršava svoje obaveze u smislu stava 1. ovog člana, Kantonalni zavod će ga opomenuti i odrediti mu rok za preduzimanje određenih mjera, odnosno radnji.

Ako vlasnik ne postupi u skladu sa opomenom u smislu stava 2. ovog člana, Kantonalni zavod preduzeće potrebne mjere, odnosno radnje o trošku vlasnika baštine.

Član 36.

Ako troškovi čuvanja i ispravnog održavanja, uobičajenih tekućih popravaka i predviđenih mjera zaštite dobara baštine premašuju prihode ili druge koristi koje vlasnik dobra baštine ima od tog dobra, te troškove preuzet će Skupština Kantona za dobro baštine pod zaštitom, odnosno Kantonalni zavod za dobro baštine pod prethodnom zaštitom, u skladu sa ugovorom koji Skupština Kantona, odnosno Kantonalni zavod zaključi sa vlasnikom dobra baštine.

Član 37.

Vlasnik dobra baštine je dužan da pravnom i fizičkom licu omogućiti proučavanje dobra baštine u naučne, kulturne, vaspitno-odgojne i vjerske svrhe.

Pravno odnosno fizičko lice iz stava 1. ovog člana obavezno je da za proučavanje dobra baštine plati odgovarajuću naknadu, u skladu sa ugovorom i da naknadi štetu koja nastane na dobru baštine.

Član 38.

Dobra baštine, osim djela savremenog stvaralaštva, ne smiju se trajno iznositi u inozemstvo.

Dobra baštine sa područja Kantona mogu se privremeno iznositi u inozemstvo samo ako Ministarstvo da odobrenje kojim se utvrđuju uvjeti iznošenja, obaveze vlasnika dobra baštine, odnosno drugog lica kojem se to

dobro povjerava na čuvanje, a naročito da postoji drugi relevantan interes da se dobro iznese iz zemlje.

Prije odlučivanja o izdavanju odobrenja Ministarstvo će pribaviti mišljenje Kantonalnog zavoda.

Mišljenje iz prethodnog stava sadrži uvjete iznošenja i rok vraćanja dobra baštine, te obaveze vlasnika dobra baštine, odnosno drugog lica kojem se to dobro povjerava na čuvanje.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana odobrenje za iznošenje djela savremenog stvaralaštva daje Kantonalni zavod.

Član 39.

Ministarstvo je obavezno da uspostavi evidenciju izdatih odobrenja za privremeno iznošenje dobara baštine u inozemstvo koja sadrži sljedeće:

- broj i datum odobrenja,
- naziv dobra,
- opis dobra,
- uvjete iznošenja,
- naziv države u koju se dobro iznosi,
- razloge iznošenja, rok za povratak dobra,
- ime odnosno naziv lica kome se dobro daje,
- garanciju da će se dobro vratiti u određenom roku.

Kantonalni zavod je obavezan da uspostavi evidenciju djela savremene umjetnosti koja se privremeno ili trajno iznose u inozemstvo, koja sadrži sljedeće podatke:

- broj i datum odobrenja,
- naziv djela savremene umjetnosti,
- opis djela,
- tehniku u kojoj je djelo savremene umjetnosti rađeno,
- rok za njegov povratak, ako je riječ o privremenom iznošenju,
- ime, odnosno naziv lica kome se daje odobrenje za iznošenje.

Član 40.

Vlasnik dobra baštine to dobro može ustupiti zainteresiranom pravnom, odnosno fizičkom licu koje se bavi galerijskom djelatnošću radi njegovog javnog izlaganja u zemlji i inozemstvu.

Zainteresirano lice iz stava 1. ovog člana obavezno je da dobro baštine osigura, da naknadi štetu pričinjenu tom dobru, kao i štetu nastalu smanjenjem prihoda od korišćenja tog dobra, da plati odgovarajuću naknadu, u skladu sa ugovorom koji zaključuje sa vlasnikom dobra baštine, te da u slučaju izlaganja u inozemstvu zatraži odobrenje Ministarstva.

Član 41.

Prilikom prodaje dobra baštine pravo preče kupnje za zaštićeno dobro baštine i dobro baštine pod prethodnom zaštitom ima Vlada Kantona.

Ako organ iz stava 1. ovog člana u roku od 60 dana ne odgovori na pismenu ponudu vlasnika, smatrat će se da nije zainteresiran za kupovinu.

Vlasnik zaštićenog dobra baštine, odnosno dobra baštine pod prethodnom zaštitom ne može to dobro prodati pod uvjetima koji su povoljniji od uvjeta koje je ponudio organu iz stava 1. ovog člana. U protivnom, organ iz stava 1. ovog člana može u roku od 30 dana od dana saznanja tužbom nadležnom sudu pokrenuti spor za poništenje ugovora o prodaji dobra baštine.

Član 42.

Odredbe ovog zakona o pravima i obavezama vlasnika dobra baštine odnose se i na posjednika, odnosno korisnika tog dobra, ako je vlasnik nepoznat, nedostupan ili je ugovorom prenio na posjednika, odnosno korisnika dobra baštine prava i obaveze u smislu ovog zakona.

VI. SUBJEKTI ZAŠTITE BAŠTINE

Član 43.

Ministarstvo stvara uvjete za zaštitu, korišćenje i obnovu baštine, vrši inspekcijski nadzor i obavlja druge poslove, u skladu sa ovim zakonom.

Član 44.

Stručne i sa njima vezane upravne poslove zaštite, korišćenja i obnove baštine u smislu ovog zakona obavlja Kantonalni zavod.

Stručne poslove zaštite, korišćenja i obnove baštine obavljaju i muzeji, arhivi, galerije, biblioteke, pravna lica osnovana za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova i druga pravna lica (u daljem tekstu: organizacija za zaštitu), u skladu sa zakonom kojim se uređuje odgovarajuća djelatnost (muzejska, arhivska i druga djelatnost) i osnivačkim aktom.

Organizaciju zaštite iz prethodnog stava može osnovati Kanton i općine sa područja Kantona u skladu sa svojim potrebama i sredstvima kojima raspolažu.

Prije donošenja odluke o osnivanju neke od organizacija za zaštitu iz stava 2. ovog člana nadležno vijeće, odnosno Skupština Kantona se izjašnjava o elaboratu o opravdanosti osnivanja organizacije za zaštitu čiji obavezni dio čine troškovi neophodni za osnivanje i redovno obavljanje djelatnosti, kao i izvor i način njihovog obezbjeđivanja.

Elaborat iz prethodnog stava za potrebe vijeća obezbjeđuje nadležna služba općine sa područja Kantona, a za potrebe Skupštine Kantona Ministarstvo.

Član 45.

Kantonalni zavod se osniva kao javna ustanova u skladu sa propisima o ustanovama, kojoj se povjeravaju javna ovlašćenja da u skladu sa zakonom odlučuje u pojedinačnim stvarima o pravima i obavezama pravnih i fizičkih lica.

Kada Kantonalni zavod u okviru svoje djelatnosti odlučuje u pojedinačnim stvarima o pravima i obavezama pravnih i fizičkih lica, o žalbi protiv rješenja odlučuje Ministarstvo.

Kantonalni zavod ne može početi da obavlja djelatnost dok Ministarstvo rješenjem ne utvrdi da su osigurani sljedeći uvjeti: odgovarajuće prostorije za rad i čuvanje dokumentacije, oprema za rad i odgovarajući kadrovi.

Propis kojim se bliže uređuju uvjeti iz stava 3. ovog člana donosi ministar.

Član 46.

Kantonalni zavod, pored poslova utvrđenih ovim zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

- stara se o zaštiti, korišćenju i obnovi dobara baštine;
- utvrđuje mjere zaštite iz alineje 9. člana 8. ovog zakona;
- obavlja poslove za druge kantone u slučaju da nije osnovan zavod za područje nekog kantona, a skupština tog kantona povjeri mu poslove očuvanja, zaštite i obnove baštine;
- vodi registar dobara baštine i dobara baštine pod prethodnom zaštitom;
- dostavlja podatke o dobrima baštine i dobrima baštine pod prethodnom zaštitom Federalnom ministarstvu radi uspostavljanja i održavanja Centralnog registra dobara baštine i dobara pod prethodnom zaštitom;
- pruža stručnu pomoć drugim organizacijama zaštite, pravnim i fizičkim licima, posjednicima ili vlasnicima dobara baštine;
- saraduje s kantonalnim zavodima drugih kantona;
- stara se o stalnom usavršavanju stručnih kadrova;
- saraduje sa organima i institucijama nadležnim za prostorno uređenje Kantona;
- saraduje sa odgovarajućim institucijama u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj;
- obavlja i druge poslove na zahtjev Skupštine, Vlade i Ministarstva.

Član 47.

Propis kojim se bliže uređuje sadržaj, oblik i način vođenja registra dobara baštine i dobara baštine pod prethodnom zaštitom donosi ministar.

Član 48.

Kantonalni zavod obavlja i druge poslove utvrđene propisima iz oblasti prostornog planiranja i zaštite čovjekove okoline.

VII. FINANSIRANJE DJELATNOSTI ZAVODA I ORGANIZACIJA ZA ZAŠTITU

Član 49.

Kanton obezbjeđuje sredstva za redovnu djelatnost Kantonalnog zavoda.

Kanton i općine sa područja Kantona obezbjeđuju sredstva za redovnu djelatnost organizacija za zaštitu čiji su osnivači u okviru svojih budžeta.

Član 50.

Kanton može pružiti bespovratnu finansijsku pomoć za zaštitu, korišćenje i obnovu dobara baštine prve i druge kategorije iz sredstava budžeta Kantona, međunarodnih kredita, donacija i drugih izvora.

Finansijsku pomoć iz prethodnog stava odobrava Vlada Kantona.

Za namjene iz stava 1. ovog člana mogu se osnivati fondacije u skladu sa posebnim propisom Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 51.

Finansijska pomoć može se odobriti i za:

- održavanje i restauraciju dobara;
- evidentiranje i naučnu obradu dobara, te publikovanje rezultata rada;
- osposobljavanje stručnog kadra;
- podržavanje privatnih organizacija u djelatnostima koje služe ostvarivanju ciljeva ovog zakona.

Član 52.

Finansijska pomoć se određuje na osnovu značaja objekta, njegovog stanja, njegove koristi, te nivoa zaštitnih mjera koje se namjeravaju sprovesti.

Član 53.

Finansijska pomoć za održavanje i restauraciju može se odobriti samo pod uvjetom da je dobro proglašeno zaštićenim.

Vlada Kantona može odrediti u kojim slučajevima su mogući izuzeci.

VIII. NADZOR

Član 54.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo putem inspektora za zaštitu dobara baštine (u daljem tekstu: inspektor).

Član 55.

Inspekcijski nadzor obuhvaća naročito:

- postojanje propisanih uvjeta za rad Kantonalnog zavoda i drugih organizacija za zaštitu dobara baštine, kao i drugih pravnih lica koja se bave istraživanjem, evidentiranjem, prikupljanjem, izlaganjem i prezentiranjem baštine;
- vođenje propisane evidencije i dokumentacije;
- donošenje upravnih mjera i kontrolu njihovog provođenja u slučajevima:

1. onemogućavanja pregledanja i uzimanja podataka o potencijalnom dobru baštine (član 10. ovog zakona);
2. uništenja, izmjene ili umanjenja nekog od svojstava evidentiranog potencijalnog dobra baštine ili njegovog izvoza bez dozvole (član 11. stav 3.);
3. povrede određenog zaštitnog pojasa iz člana 22. stav 1.
4. izvođenje radova na zaštićenom lokalitetu, nekretnini i u zaštitnom pojasu, odnosno na području gdje se opravdano pretpostavlja da se mogu pronaći dobra baštine bez saglasnosti Kantonalnog zavoda (član 24. stav 1.);
5. nepodržavanja mjera zaštite koje je rješenjem odredio nadležni zavod (član 24. stav 4.);
6. nastavljanja radova kada Kantonalni zavod podnese zahtjev da se oni obustave iz razloga navedenih u članu 25. stav 1.;

7. izvođenja arheoloških iskopavanja i istraživanja bez odobrenja Kantonalnog zavoda (član 27.);

8. vršenja radova iz člana 30. ovog zakona bez odobrenja ili protivno odobrenju;

9. korišćenja dobara baštine suprotno izvornoj namjeni dobra ili želji vlasnika odnosno donatora, posebno ako se vrijeđaju nacionalna ili vjerska osjećanja građana ili se korišćenjem dobra oštećuje ili umanjuje njegova autentičnost i vrijednost, ili skrnave njegov značaj, odnosno protivno namjeni i uvjetima korišćenja koje rješenjem utvrdi Kantonalni zavod (član 31. stav 1. i 2.);

10. promjene namjene dobra bez saglasnosti Kantonalnog zavoda (član 32.).

Član 56.

Za inspektora može biti postavljeno lice koje pored općih uvjeta propisanih zakonom ispunjava i poseban uvjet, da ima visoku stručnu spremu građevinskog, arhitektonskog, arheološkog ili smjera historije umjetnosti.

Član 57.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten da naredi privremenu obustavu radova na potencijalnom dobru ili zaštićenom dobru baštine.

Član 58.

Inspektor izdaje rješenje o privremenoj obustavi radova i u slučajevima iz člana 24., 25. i 27. ovog zakona.

Privremena obustava radova traje do donošenja konačne odluke ministra, a najduže tri mjeseca.

Član 59.

Protiv rješenja inspektora može se ministru uložiti žalba u roku od 8 dana od dana dostavljanja rješenja.

Žalba protiv rješenja iz prethodnog stava ne odlaže njegovo izvršenje.

Član 60.

Nadležni organ unutrašnjih poslova dužan je, pod uvjetima i način određen zakonom, osigurati službena lica u cilju zaštite inspektora prilikom obavljanja poslova inspekcijske zaštite.

IX. POSLOVI LOKALNE SAMOUPRAVE I PRENESENI POSLOVI KANTONALNE UPRAVE

Član 61.

Općina u okviru samoupravnog djelokruga:

- obezbjeđuje sredstva za osnivanje i rad organizacija za zaštitu dobara baštine čiji je osnivač,
- sistematski, putem odgojno-obrazovnih institucija, organizacija za zaštitu baštine koje osniva općina, kao i drugih projekata razvija interes kod mladih, za očuvanje dobra baštine,
- utvrđuje postojanje uvjeta za osnivanje i početak rada kao i prestanak sa radom organizacija za zaštitu koje osnivaju općine sa područja Kantona.

Član 62.

Kanton prenosi na općinu poslove iz nadležnosti kantonalne uprave i to:

- davanje mišljenja o pravu korišćenja iskopanih ili nadenih arheoloških lokaliteta dobra baštine u slučaju spora o njihovoj prirodi iz člana 29. ovog zakona;
- utvrđivanje postojanja interesa za ograničavanje prava svojine imaoca dobra iz člana 34. alineja 3.

X. KAZNE NE ODREDBE

Član 63.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM kaznit će se pravno lice i imalac radnje, odnosno vršilac samostalne djelatnosti za prekršaj koji predstavlja težu povredu zakona ako:

1. uništi, izmijeni ili umanju neko od svojstava potencijalnog dobra ili ga izveze bez dozvole (član 11.);
2. pronađena dobra baštine ne preda Kantonalnom zavodu (član 28.);
3. bez prethodne dozvole Kantonalnog zavoda iskopa, premjesti, ukloni, pokrije drugom građevinom ili sadnicama ili na drugi način promijeni i ošteti dobro baštine i zaštitni pojas, te promijeni zavičajni krajolik i sliku mjesta (član 30.);
4. koristi dobro baštine na način koji je suprotan izvornoj namjeni dobra ili želji vlasnika, odnosno donatora, a posebno ako se vrijeđaju nacionalna ili vjerska osjećanja građana, ili se korišćenjem dobra oštećuje ili umanjuje njegova autentičnost i vrijednost, ili skrnavi njegov značaj (član 31.);
5. prilagođava dobro baštine za određene potrebe ili namjene bez prethodne saglasnosti Kantonalnog zavoda za ili mimo uvjeta određenih u saglasnosti Kantonalnog zavoda (član 32.);
6. trajno iznese u inozemstvo dobro baštine suprotno odredbama člana 38.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 20 do 1.000 KM.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i pojedinac novčanom kaznom od 10 do 500 KM.

Član 64.

Novčanom kaznom od 50 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice i imalac radnje, odnosno vršilac samostalne djelatnosti ako:

1. ne prijavi potencijalno dobro baštine subjektima zaštite baštine odnosno ne omogući Kantonalnom zavodu da to dobro pregleda i uzme podatke potrebne za evidenciju i dokumentaciju (član 10.);
2. suprotno odredbama člana 24. ovog zakona pristupi izvođenju radova bez prethodne saglasnosti Kantonalnog zavoda ili se ne pridržava mjera zaštite koje odredi ovaj zavod;
3. ne obustavi radove u slučaju pojave nepredviđene opasnosti za zaštićeno dobro baštine ili u slučaju otkrića potencijalnog dobra baštine i ne obavijesti Kantonalni zavod (član 25.);
4. otpočne arheološka i druga istraživanja bez prethodnog odobrenja Kantonalnog zavoda, odnosno vrši ih

protivno mjerama zaštite utvrđenih u tom odobrenju (član 27.);

5. otuđi dobro baštine pod povoljnijim uvjetima od uvjeta koje je ponudio nadležnom organu vlasti (član 41.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i pojedinac novčanom kaznom od 50 do 500 KM.

Član 65.

Novčanom kaznom od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj Kantonalni zavod, ako:

1. ne dostavi u roku od 5 godina prijedlog za stavljanje dobra baštine pod zaštitu Kantona, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine (član 14.);
2. ne dostavi blagovremeno elaborat o zaštiti i korišćenju zaštićenog lokaliteta ili nekretnina, kao i područja na kojem se to dobro baštine nalazi (član 23.);
3. ne pokrene postupak za obustavu radova dok se ne obezbijede utvrđene mjere zaštite, odnosno propusti da podnese zahtjev za naknadu štete (član 24. i 25.);
4. izda odobrenje suprotno uvjetima iz člana 27.
5. uskrati vlasniku, odnosno korisniku ili posjedniku dobra baštine na njegov zahtjev besplatnu stručnu pomoć i uputstvo za pravilno održavanje i čuvanje dobra baštine uključujući i stručni pregled dobra baštine (član 34.);
6. otpočne obavljanje djelatnosti suprotno uvjetima iz člana 45.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u Kantonalnom zavodu novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66.

Do osnivanja Kantonalnog zavoda, kao javne ustanove, njegova ovlašćenja, prava i obaveze, vršit će služba za zaštitu baštine u okviru Ministarstva.

Član 67.

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti provedbene propise:

- pravilnik o kriterijima za kategorizaciju dobra baštine iz člana 13. ovog zakona;
- pravilnik o tehničkim i kadrovskim uvjetima za vršenje arheoloških istraživanja na prijedlog Kantonalnog zavoda iz člana 27. stav 5. ovog zakona;
- pravilnik o uvjetima za osnivanje i otpočinjanje sa radom kantonalnih organizacija za zaštitu baštine pod prethodnom zaštitom iz člana 45. stav 3. ovog zakona;
- uputstvo o sadržaju i načinu vođenja Registra zaštićenih dobara II i III kategorije i dobara baštine pod prethodnom zaštitom iz člana 47. ovog zakona.

Ministar je obavezan u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona propisati obrazac podataka za upis potencijalnih dobara baštine iz člana 11. stav 2. ovog zakona.

Član 68.

Vlada Kantona donijet će pravilnik o nagrađivanju nalazača dobra baštine iz člana 28. stav 2. u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 69.

Spomenici kulture koji su evidentirani ili stavljeni pod zaštitu po propisima koji su važili na području koje obuhvaća Kanton do stupanja na snagu ovog zakona smatraju se zaštićenim.

Kategorizacija izvršena po sadašnjim propisima smatra se važećom dok se ne uspostavi kategorizacija u skladu sa odredbama ovog zakona.

Kantonalni zavod je obavezan uspostaviti kategorizaciju iz člana 15. ovog zakona u roku od pet godina od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 70.

Stupanjem na snagu ovog zakona neće se primjenjivati Zakon o korišćenju kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa ("Službeni list SRBiH" br. 20/85, 12/87 i 3/93) na području Kantona u dijelu koji se odnosi na zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa.

Član 71.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj 01-309/99
30.12.1999. godine
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE
Šefik Džaferović, s.r.

[illegible]

7.

Na temelju članka 37. točka h. Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 14. sjednici održanoj dana 30.12.1999. godine donosi

ZAKON O ZAŠTITI KULTURNE BAŠTINE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se dobra kulturne baštine, njihova zaštita, korišćenje i obnova, prava i obveze vlasnika, subjekti zaštite, financiranje, nadzor, poslovi lokalne samouprave i kazne za nepoštivanje odredbi ovog zakona na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Članak 2.

Kulturna baština je zbir pokretnih i nepokretnih stvari u smislu ovog zakona, bez obzira gdje se te stvari nalazile i u kojem obliku svojine.

Članak 3.

Očuvanje, zaštita i obnova baštine je djelatnost od važnosti za očuvanje kulturnog identiteta naroda u Kantonu i ostvarivanje prava na taj identitet.

Djelatnost iz prethodnog stavka je od posebne važnosti za Kanton.

Članak 4.

Radi očuvanja, zaštite i obnove kulturne baštine, organi vlasti, organi uprave, službe za zaštitu, institucije prostornog planiranja, vjerske zajednice, vlasnici, korisnici i posjednici dobara baštine i druge zainteresirane fizičke i pravne osobe u Kantonu surađuju međusobno i sa odgovarajućim pravnim i fizičkim osobama u Bosni i Hercegovini.

II. DOBRA BAŠTINE

Članak 5.

Dobra baštine u smislu ovog zakona su lokaliteti, druge nepokretne stvari (u daljem tekstu: nekretnine) i pokretne stvari, kao i njihovi dijelovi, grupe i cjeline:

- koji u svom sadašnjem obliku, stanju, sadržaju, suštini i vrsti imaju svojstva koja se smatraju kao povijesna, arhitektonska, stilska, ambijentalna, znanstvena, umjetnička, duhovna, odnosno religiozna, dokumentarna, estetska ili etnografska vrijednost;
- koji predstavljaju izvor saznanja, dokaz povijesnog zbivanja, civilizacijskih kretanja i utjecaja;
- koji su izraz narodnog života, običaja ili svjedoci o značajnim događajima, ljudima, idejama, legendama i vjerovanjima;
- koji mogu biti od važnosti za razumijevanje i obilježavanje kulturno-povijesnih zbivanja ili za koje postoji javni interes da budu sačuvani.

Kao dobro baštine u smislu ovog zakona smatra se i:

1. metodom rekonstrukcije ponovo uspostavljena nek-retnina koja je porušena namjerno ili poradi elemen-tarne nepogode, koja je prije rušenja imala status zaštićenog dobra baštine ili status dobra baštine pod prethodnom zaštitom,
2. lokalitet dobra baštine uništenog u ratu od '92. do '95. radi njegove zaštite do završetka rekonstrukcije,
3. objekat ili prostor u kojem se trajno čuvaju dobra baštine ili izvorna dokumentacija o njima.

Članak 6.

Dobro baštine u smislu ovog zakona je i zavičajni krajolik i slika mjesta, odnosno ambijentalna cjelina, park i drugo dobro prirodnog naslijeđa, koje zajedno sa nekretninama u smislu članka 5. stavka 1. ovog zakona čini cjelinu, odnosno integralnu baštinu.

Integralna baština uživa zaštitu sukladno propisima o zaštiti baštine i propisima o zaštiti prirodnog naslijeđa.

Članak 7.

Pod pojmom "lokalitet", "nekretnina" i "pokretna stvar" u smislu ovog zakona podrazumijeva se: